

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

התועדויות חגי-הגאולה

בימים חמישי-שישי, י"ב-י"ג בתמוז, יצוין חגי-הגאולה של הרבי הקודם מליובאוויטש ממאסרו ברוסיה הקומוניסטית. בריכוזי חב"ד בארץ ובעולם יהיו התועדויות מיוחדות, ובהן יסופר סיפור המאסר והגאולה ויפקו הלקחים האקטואליים. בתי-חב"ד מזמינים את הציבור לבוא להתוועד יחדיו, לשמוח בשמחת הגאולה, ולשמוע דברים מפי רבנים ומשפיעים.

מחנה לילדי יש"ע

לאחר ההצלחה בשנים שעברו, מארגנים גם השנה בתי-חב"ד ביהודה ובשומרון מחנות-קיץ לילדי היישובים ביש"ע, ומבטיחים "חוויה קיצית של תוכן והנאה באווירה של יראת-שמים ושמחה". המחנות יהיו בישיבה התיכונית מבשרת ציון. לבנים: מט"ז באב עד כ"א בו. לבנות: מכ"ב באב עד כ"ו בו. מוקד הרשמה: 02-9971110.

תקליטור ספריית חב"ד

הופיעה המהדורה השלישית של ספריית חב"ד הממוחשבת. במהדורה זו נוספו עשרות ספרים חדשים של כל אדמו"רי חב"ד, מספר התניא ועד כרכי אגרות-קודש של הרבי מליובאוויטש, לצד ספרי-היסוד: תנ"ך, תלמוד וכדומה. יש גם שכלולים בתוכנה המסייעים בחיפוש ובשמירת התוצאות. טל' 09-7920838.

קורסים לכלי-קודש

מכון **עבודת הקודש** פותח ברישום למחזור השני של הקורסים במקצועות ספרות-סת"ם, שחיטה וגימור בתי תפילין. כמו-כן פתח המכון עוד קורסים בהגהה ובמילה. המסיימים יקבלו הסמכה מהרב **מרדכי-שמואל אשכנזי**, רבו של כפר-חב"ד. טל' 054-4776153.

זמני השבוע

ניו-יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
8:13	8:55	7:57	7:50
9:21	10:05	8:54	8:52

פיקי-אבות השבוע: פרק ה

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915
טל' 972-3-9607588 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

היהדות ניצחה ותוסיף לנצח

השבוע לפני שמונים שנה ספג שלטון הרשע הקומוניסטי את המכה הראשונה, שנועדה להבהיר לו ולעולם כולו, שבמאבק בין הכפירה לבין האמונה - האמונה תנצח

עליו רושם. רבנים, ולהבדיל מנהיגי דת לא-יהודים, נאסרו וחוסלו בהמוניהם. אובייקטיבית לא היה המשטר אמור לחשוב פעמיים לפני ביצוע גזר-הדין.

אבל עובדה היא שגזר-הדין בוטל. בתחילה ניסו להטיל על הרבי עשר שנות גלות לאיים רחוקים. אחר-כך ביטלו גם עונש זה ושילחוהו לשלוש שנות גלות בעיר קוסטרומה. כעבור שבוע ימים בלבד נסוגו לגמרי ושיחררו את הרבי. הדבר היה לפלא בעיני העולם כולו.

היהדות עולה ופורחת

שנה לאחר מכן, כשיצא הרבי מרוסיה, שיגר איגרת מיוחדת ובה כתב: "לא אותי בלבד גאל הקב"ה בי"ב תמוז, כי-אם גם את כל מחבבי תורתנו הקדושה, שומרי מצווה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה". הרבי ראה בי"ב תמוז לא חג פרטי שלו ונס אישי שקרה לו, אלא אירוע בעל חשיבות רבה מאוד לכל יהודי ברחבי תבל.

היום, אחרי שמונים שנה, הדברים מתבהרים. אכן, בי"ב תמוז תרפ"ז ספג שלטון הרשע את המכה הראשונה, שנועדה להבהיר לו ולעולם כולו, שבמאבק בין הקומוניזם לבין היהדות - היהדות תנצח. במאבק בין הכפירה לבין האמונה - האמונה תנצח. במאבק בין הרשע והשחיתות לבין הצדק והיושר - ינצחו ערכי האמת, הצדק והיושר.

בימים ההם נראה היה כאילו הדת היהודית שייכת לעבר. הקומוניזם נראה כעתידי מזהיר, שיסחוף במהרה את האנושות כולה. כיום, אחרי שמונים שנה, הקומוניזם מונח זה מכבר בפח האשפה של ההיסטוריה, ואילו ברחבי ברית-המועצות לשעבר פורחת ועולה היהדות האמיתית, זו שבשמה נלחם הרבי, נאסר ושוחרר.

זה אפוא יום חגה של האמונה בה' ובתורתו, חגם של כל המאמינים בתורת ישראל ובמצוותיה. וכשם שעברנו את אימי הקומוניזם, כך בע"ה נעמוד נגד כל הקמים עלינו, עד הגאולה האמיתית והשלמה.

שבוע בדיוק לפני שמונים שנה נפל דבר ברוסיה הסובייטית. אלה היו השנים האפלות ביותר של המשטר הקומוניסטי. השלטון החדש, ששאף להשתלט על העולם כולו ולהביא לכל האנושות את 'בשורת' הקומוניזם, היה שיכור ניצחון. קלגסיו ניהלו מסע חסר-פשרות לחיסול 'אויבי המשטר', ובראשם יהודים שומרי תורה ומצוות.

מיליונים הושלכו לבתי-הכלא בלא דין ומשפט. מאות-אלפים שולחו לסיביר, הומתו או פשוט 'נעלמו'. לא היה לפני מי לערער או להתלונן, השלטון הכול-יכול עשה ככל העולה על רוחו ומי יאמר לו מה תעשה.

רק אדם אחד העז להתקומם נגד מזימת המשטר העריץ: רבי יוסף-יצחק שניאורסון, הרבי הקודם מליובאוויטש. הוא הקים רשת מחתרתית של חסידים נחושים ובעלי מסירות-נפש, שהתפרזו על-פני כל המדינה ושימרו את גחלת היהדות. הם פתחו בתי-כנסת, תלמודי-תורה, מקוואות-טהרה. במחתרת דאגו לשחיטה כשרה, לבריית-מילה ולאספקת תשמישי-קדושה וספרות יהודית.

נסיגה אחר נסיגה

השלטון הקומוניסטי, ובמיוחד המחלקה היהודית שלו ('היבסקציה' הידועה לשמצה), הביין את הסכנה. מאמץ מיוחד יוחד להדברת המחתרת החסידית. הפעילים נלכדו זה אחר זה, נאסרו, הוגלו והומתו. אבל במקום כל פעיל שנתפס, תמיד בא אחר. נחשפה ישיבה בעיר אחת - למחרת היא צצה ונפתחה מחדש בעיר אחרת. החסידים לא ויתרו.

ואז קיבלו השלטונות את ההחלטה לחסל (רח"ל) את הראש, וכך לשים קץ לפעילותה של המחתרת. באישון לילה, בט"ו בסיוון תרפ"ז, פרצו שוטרי המשטרה החשאית לביתו של הרבי ולקחו אותו עמם. גזר-דינו כבר היה כתוב וחתום - 'מוות בירייה'.

מכאן ואילך התחוללה פרשה שקשה מאוד להסבירה בדרך הטבע. השלטון הקומוניסטי לא נרתע מפני איש. לחצים בין-לאומיים לא עשו

אפשר להיטהר מ'טומאת מת'

מגיע חלילה להינתקות מוחלטת, למצב של 'מוות', מתעוררת השאלה איך אפשר להיטהר מזה ולהחזיר את הדבקות.

למעלה מהבנת הנבראים

על כך ענה לו הקב"ה: "זאת חוקת התורה". זה כוחה של התורה, שגם כשהגוף מנותק מהנשמה ומתורה ומצוות, יש בנשמה הכוח להיטהר. הנשמה היא נצחית, ומכיוון שבשעת היותה בגוף למדה תורה וקיימה מצוות באמצעות הגוף – נשאר בגוף רושם נצחי של קדושת הנשמה והתורה, ובכוחה היא יכולה להיטהר.

אך כל זה הוא בבחינת 'חוקה' – דבר שלמעלה משכל והבנה. על-פי הבנת הנבראים יכול דבר אחד להשפיע על זולתו רק כשיש ביניהם קשר ולא כשהקשר ניתק, עד שהם נעשים מנוגדים לגמרי, כמו גוף ונשמה. אלא זה כוחו של הבורא, שלמעלה מכל המגבלות, שמאפשר לנשמה לשמור את השפעתה על הגוף גם לאחר שכבר עזבה אותו, עד כדי היכולת להיטהר ולחזור לדבקות בקב"ה.

(לקוטי שיחות כרך יח, עמ' 233)

להסיר את הטומאה, ובסופו של דבר יוכל הגוף להיטהר מטומאתו, על-ידי טבילה וכו'.

לעומת זאת, טומאת מת באה מגוף שאיננו חי, גוף שכבר נפרד מהנשמה, והוא כשהוא לעצמו אינו יותר מעפר מן האדמה. לכן שאל משה כיצד אפשר להיטהר מטומאה כזאת, טומאה הנובעת מניתוק הקשר בין הגוף ובין הכוח הנשמה.

אין נטהרים מ'מוות'

ביתר עומק: טומאה אינה דומה לכלוך גשמי שאפשר להסירו ברחיצה. זה לכלוך רוחני ופגם בדבקותו של היהודי בקב"ה. בני-ישראל נקראים "חיים" משום שהם "דבקים בה' אלוהיכם", על-ידי התורה והמצוות.

אך כשיהודי נכשל חלילה בחטא ועוון, נחלשת דבקותו בקב"ה והוא נטמא. יש כמה דרגות בחומרת הטומאה, על-פי מידת היחלשותה של הדבקות באלוקות. אבל גם במצב של טומאה חמורה ביותר, אם היהודי עדיין קשור לה' ולתורה ולמצוות, בכוחו להיטהר ולהחזיר את דבקותו באלוקות, עד כדי שלמות. אולם כשיהודי

אשר שמע משה רבנו מפי ה' את דיני טומאת מת, שאל: "אם נטמא זה – במה תהא טהרתו?". הקב"ה לא השיבו באותה שעה, ואז "נתכרכמו פניו של משה". לאחר מכן אמר לו הקב"ה שטהרתו של טמא-מת היא על-ידי הפרה האדומה.

תמיהתו של משה "במה תהא טהרתו" לטומאת המת דורשת ביאור: הלא יש טומאות חמורות מטומאת המת, כמו טומאת זב וטומאת מצורע. ההלכה היא שטמא מת אסור לו להיכנס רק למחנה שכינה, אבל הוא רשאי להיות במחנה הלוויים, ובוודאי במחנה ישראל. לעומתו, הזב מורחק אף ממחנה הלוויים, והמצורע – אפילו ממחנה ישראל. מדוע אפוא "נתכרכמו פניו של משה" דווקא על טומאת המת?

כשהגוף כבר לא חי

אלא כל הטומאות האחרות שורות בגוף חי של יהודי, גוף שיש נשמה בקרבו. גם כשהגוף נטמא, עדיין שוכנת בו הנשמה, שהיא חלק א-לוה ממעל ממש. ומכיוון שהקב"ה הוא כול-יכול, אין פלא שאותו כוח אלוהי שבנשמה יש בו היכולת

מן המעיין ענוה וגאוה | מאת הרב אליעזר ברוד

לא חסר כלום

מי שנחשב בעיניו לא-כלום – מאומה לא יחסר לו, כי ללא-כלום לא חסר כלום...

(רבי חיים מצאנז)

אמרת השבוע

"עמם בסיר אחד"

בי"ב-י"ג בתמוז תרפ"ז קיבל הרבי הרי"צ מליובאוויטש את בשורת השחרור המלא, לאחר מאסרו בידי השלטון הקומוניסטי. לאחר מכן עזב את רוסיה ועבר לטווייה. את חג-הגאולה הראשון, בי"ב בתמוז תרפ"ח, חגגו החסידים באזור מרפא ליד העיר ריגה, שבו שהה הרבי כדי להתאושש מעינויו המאסר.

במהלך ההתוועדות התחילו החסידים לשיר את הניגון "פדה בשלום נפשי". הרבי לא הרשה לשיר את הניגון ואמר: "כל זמן שלא טוב ליהודי רוסיה – אני שרוי עמם בסיר אחד".

יודע את מעלת עצמו, אך בגלל עוצם ביטולו לקב"ה הוא מרגיש שמעלתו זו היא כאין וכאפס.

(אור התורה)

מציאות שמתבטלת

ה'שפל' אינו מציאות כלל, הוא בבחינת העדר המציאות לגמרי. לעומתו, ה'עניו' הוא מציאות, ועם זה הוא מבטל את מציאותו לגמרי כלפי הקב"ה.

(ספר המאמרים תער"ב)

כשהזולת קרוב יותר

אדם אינו מסוגל להגיע לשפלות אמיתית כלפי חברו, אלא-אם-כן הוא רואה כיצד חברו קרוב אל הקב"ה יותר ממנו.

(תורה אור)

לדעת להתכופף

מדוע נאמר (משלי כז, יח) "כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם" ולא "כמראָה"? כי כדי לראות את הפנים במים צריך להתכופף, ואילו בהבטה במראָה האדם נשאר עומד בקומה זקופה.

(רבי שמחה-בונם מפשיסחה)

לא ארז ולא אזוב

"ולקח הכהן עץ ארז ואזוב... והשליך אל תוך שַׁרְפַת הפרה" (במדבר יט, ו). "ארז" רומז לגאווה, ו"אזוב" לדרגת השפלות התחתונה. שתי המידות אינן יפות לאדם, ולשתיהן יפה הַשַּׁרְפָה. כשם שאין אדם רשאי להיות בעל-גאווה, כך אין לו להיות שפל-רוח יותר מדי. ראוי לאדם שילך בדרך המיצוע.

(כלי יקר)

שני כיסים

רבי מנחם-מנדל מקוצק אמר: צריך שיהיו לאדם שני כיסים, באחד "ואנוכי עפר ואפר", ובשני "בשבילי נברא העולם".

לדעת לנצל

יש אדם שמנצל את הגאווה לטוב, הוא עושה מצוות גדולות בבחינת "ויגבה ליבו בדרכי ה'" (דברי-הימים ב ז, ו); ויש מי שמנצל את הענווה לרעה, הוא שפל בעיני עצמו שלא לעשות מצוות.

(כתר-שם-טוב)

יודע ומתבטל

העניו אינו מחזיק את עצמו פחות ושפל. הוא

לא עושים מה ש'מתחשק'

אמרו על החסיד ר' יחזקאל פייגין שהיה בעל לב ברזל, שכן מעולם לא הניח לרגשותיו להשתלט עליו, גם כשהמצב היה קשה ובלתי-נסבל. ובכל-זאת, שלוש פעמים – כן מספרים – לא החזיק מעמד ופרץ בבכי.

הפעם הראשונה הייתה בעת פטירת רבו, כ"ק אדמו"ר הרש"ב (רבי שלום-דובער) מליובאוויטש.

הפעם השנייה הייתה כמחצית השנה לאחר מכן, בימים-הנוראים של שנת תרפ"א.

זמן-מה קודם לכן ביקש כ"ק אדמו"ר הר"צ (רבי יוסף-יצחק) מליובאוויטש, שמילא את מקום אביו, להטיל על ר' יחזקאל תפקיד 'משפיע' בישיבת תומכי-תמימים, שפעלה באותם ימים בעיר רוסטוב, מקום מגוריו של הרבי.

ר' יחזקאל ניסה להתחמק מהתפקיד בטענה שהוא אינו מתאים לתפקיד ושאינו יכול לשאת על שכמו אחריות כבדה כל-כך, כמתחייב ממי שממונה על הדרכתם וחינוכם של תלמידי הישיבה.

"הישאר כאן לחודש החגים ולאחר מכן נשוב ונדון בדבר", אמר לו הרבי.

כאמור, זו הייתה השנה הראשונה להנהגתו של הר"צ, ולרוסטוב הגיעו חסידים רבים, שהצטופפו בבית המדרש ועקבו אחר כל תנועה ותנועה של הרבי. כך עברו ימי ראש-השנה, עשרת ימי-תשובה ויום-הכיפורים, עד שהגיעה שעת מנחה של היום הקדוש.

כנהוג, קיבל הרבי את העלייה השלישית. בזמן שקרא את 'מפטיר יונה' עמד ר' יחזקאל בקרבת-מקום הרבי, והנה, פתאום החל לחוש כי הרבי 'מדבר' אליו. הנה הרבי קורא ו'מתאר' כיצד יונה הנביא מקבל תפקיד מלמעלה – להודיע לתושבי גינווה על חורבנה הצפוי – והוא מסרב לקבל עליו את האחריות. הוא חושש פן נבואתו תעורר את הגויים לחזור בתשובה, ובגלל זה יחול קטרוג על עם-ישראל.

הנביא עולה על אנייה ומפליג תרשישה, כדי שלא תחול עליו רוח הנבואה בהיותו בחוץ-לארץ, וכך ייפטר מהאחריות שהוטלה עליו.

והנה מביא ה' רוח סערה על הים והאנייה עומדת להישבר. רב-החובל פונה לכולם להתפלל ולזעוק לישועה, וגם אל יונה הוא קורא: "מה לך נרדם – קום קרא אל אלוקיך!". ויונה יודע כי "בשלי הסער הזה". בשלב כלשהו

הוא מבקש מאנשי האנייה: "שאוני והטילוני אל הים", כי רק כך תינצלו מהסערה.

הרבי ממשך לקרוא את ההפטרות ור' יחזקאל חש כי מעיו מתהפכים בקרב. המילים דוקרות ופוצעות

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוד

ככוב או בדרך הטבע?

במקומות רבים הגאולה מתוארת כזריחה פתאומית אדירה שמשנה בבת-אחת את המציאות. כך נאמר (מלאכי ג, א): "פתאום יבוא אל היכלו האדון אשר אתם מבקשים" (וכפי שמפרש ה'מצודת-דוד': "זה מלך המשיח אשר עין כל אדם מצפה ומייחל לו"). ביתר הרחבה מבואר הדבר בספר 'מגיד מישרים' (פ' צו), על הפסוק (ישעיה מא, כז) "ראשון לציון הנה הנם", שהגאולה לא תהיה כפי שנהוג בעולם, שלפני בוא המלך באים כמה מבשרים ומודיעים שבעוד עשרה ימים יבוא המלך, ואחר-כך מכריזים שבעוד חמישה ימים יבוא וכו', אלא הגאולה תהיה כהרף-עין.

כך מובא גם בשם רבי אלימלך מליז'נסק, שאף-על-פי ש"נאמרו כמה פסוקים אשר בשעת ביאת משיח יהיו מלחמות גדולות ומלחמות גוג ומגוג, אמנם הוא הפעיל בתפילתו שלא יהיו אז מלחמות, רק המוכר קמח יעמוד בהמידה וימכור הקמח, והמוכר סחורה על מלבוש יעמוד עם האמה וימכור הסחורה, ופתאום יבוא אליהו ויבשר אשר הנה משיח בא" (הובא ב'שומר אמונים' עמ' שן).

גאולה הדרגתית

מצד שני, במקומות אחרים מתוארת הגאולה כתהליך איטי וממושך, שמתפתח והולך שלב אחר שלב. כך אמרו חז"ל, שגאולתם של ישראל באה קמעה-קמעה, כאילת-השחר (ירושלמי ברכות פ"א ה"א; יומא פ"ג ה"ב; ועוד). בזהר (חלק א, קע"א) נאמר: "בזמנא דקוב"ה יוקים לון לישראל ויפיק לון מן גלותא, כדין יפתח לון פתחא דנהורא דקיק זעיר, ולבתר פתחא אחרינא דאיהו רב מיניה, עד דקב"ה יפתח לון תרעין עילאין פתיחן לארבע רוחי עלמא" (=בזמן שהקב"ה יקים את ישראל ויוציאים מן הגלות, יפתח להם תחילה פתח דקיק של אור, ואחר-כך פתח אחר, רחב ממנו, עד שהקב"ה יפתח להם שערים עליונים פתוחים לארבע רוחות העולם).

גם הופעתו של המלך המשיח מתוארת במקומות רבים כתהליך ממושך ומכאיב. חז"ל מסבירים (פסיקתא רבתי סוף פרשה לה): "למה נקרא שמו עני? שנתענה כל אותם השנים בבית-האסורים ושחקו עליו פושעי ישראל". כך אומר גם הרמב"ן (בפירושו לפרשת "הנה ישכיל עבדי", 'כתבי רמב"ן', כרך ראשון, עמ' שכד), על הפסוק 'נִגְשׁ והוא יענה' (ישעיה נג, ז): "כי בואו בתחילה עני ורוכב על חמור, יבואו עליו נוגשי כל עיר ושוטריה וענו אותו בחירופין וגידופין, כי יחרפו אותו ואת האלוקים אשר הוא בא בשמו". ומוסיף הרמב"ן, שהמשיח 'יחשוב בלבו, אפילו ירגוני אעשה שליחות בוראי, כי כן חובה עלי'.

שתי דרכי גאולה

תשובה לכך יש למצוא בדברי האור-החיים' על התורה (במדבר כד, ז): "ש"אם תהיה הגאולה באמצעות זכות ישראל – יהיה הדבר מופלא במעלה ויתגלה הגואל ישראל מן השמים במופת ואות... מה שאין כן כשתהיה הגאולה מצד הקץ ואין ישראל ראויים לה – תהיה באופן אחר, ועליה נאמר שהגואל יבוא עני ורוכב על חמור". ובהמשך הוא מפרט, שעל הגאולה בדרך הראשונה נאמר "דרך כוכב מיעקב" – "שיזרח הגואל מן השמים... רמז לכוכב היוצא באמצע השמים, לנס מופלא"; ואילו הדרך השנייה מרומזת במילים "וקם שבת מישראל" – "שיקום שבת אחד מישראל, כדרך הקמים בעולם דרך טבע... שיבוא עני ורוכב על חמור ויקום וימלוך ויעשה מה שנאמר בסמוך".

ומוסיף הרבי מליובאוויטש, שהעובדה שיש סדר מפורט לגאולה, ואפילו המאמר שהגאולה באה 'קמעה-קמעה', אינם מונעים את ביאת הגאולה בזמן קצר ביותר – "גם כשהתחלת הגאולה ושלמותה הם בסמיכות-זמן, יכול להיות באופן ד'קמעה-קמעה', שלב אחרי שלב", אלא שהכול בא במהירות רבה (ספר השיחות תש"ז כרך ב, עמ' 651).

אותו, והוא מתקשה לשאת זאת. וכשהגיע הרבי למילים "כי מלפני ה' הוא בורח", שוב לא יכול עוד ר' יחזקאל להתאפק ופרץ בבכי שטלטל את כל גופו.

מיותר לציין כי בעקבות החוויה הזו נראות ר' יחזקאל לשמש 'משפיע' בישיבה.

הפעם השלישית שבה בכה ר' יחזקאל הייתה כעבור שנים. בשנת תרפ"ז – בעיצומם של ימי ההגלות והרדיפות (שבשיאם נאסר הרבי הר"צ בעצמו) – נתמנה ר' יחזקאל למזכירו האישי של הרבי.

חלק ניכר מהמשא העצום של הקמת 'חדרים' וישיבות, מקוואות, שיעורי תורה וכו' במחצרת, נפל על כתפיו. הוא עבד את עבודתו במסירות ובנאמנות, ועשה לילות כימים למילוי המשימות הקדושות שהטיל עליו הרבי.

ר' יחזקאל עבד למעלה מכוחותיו, כמעט ללא אוכל ושינה, ועשה כל זאת ללא כל דרישות וטענות. רק דבר אחד הציק לו מאוד והוא התקשה להשלים עמו: במשך כל היום כולו לא הצליח למצוא אפילו רגע אחד פנוי ללימוד חסידות, קל-יחומר שלא היה מה לדבר על תפילה באריכות. הוא הרגיש שנשמתו 'מתייבשת' והולכת, שהרי בלי לימוד חסידות איך בכלל אפשר להיות חסיד!

ואז, במר-ליבו, נכנס יום אחד אל הרבי ל'יחידות' ושטח לפניו את אשר על ליבו. הוא התחנן לפני הרבי שיתיר לו להקדיש ולו חצי שעה ביום ללימוד חסידות, שכן לולא זאת "החיים אינם חיים"...

הרבי הקשיב רוב-קשב לטענותיו ולתחינתו של ר' יחזקאל. כעת המתין ר' יחזקאל בדריכות רבה למוצא פיו של הרבי. הרבי הישיר אליו מבט ואמר: "במקום פלוני עדיין אין ישיבה; במקום אלמוני צריך לארגן חדר"; ובמקום ההוא מוכרחים לדאוג למקוהו, וכך הלאה והלאה.

ר' יחזקאל קלט את המסר והבין כי הרבי דוחה את בקשתו. הוא לא החזיק מעמד ופרץ בבכי חסר-מעצורים שנבע מקירות-ליבו.

לבכיו של ר' יחזקאל הצטרף גם הרבי, וכך, במשך דקות ארוכות בכו שניהם, הרבי והחסיד יחדיו, בדמעות-שליש.

לאחר מכן פנה אליו הרבי ואמר: "אם אנו נעשה מה ש'מתחשק' לנו, מה יהיה על כל אותן משימות שצריכות להתבצע? האם זה הרצון העליון?...".

פתגם חסידי "לו ידעו איזה רושם נשאר בעולם מאמירת פסוק חומש או פסוק תהילים – לא היו הולכים ברחוב בלי לומר דברי תורה"

(אדמו"ר הר"צ מליובאוויטש)

לחזור בגאון לכלא האימתני

הסרט עוקב אחר מהלך העניינים בשמונה עשר הימים הבאים, שבהם עונש המוות שנגזר על הרבי מומתק ומופחת פעם אחר פעם – עד י"ב בתמוז, שבו נתקבלה בשורת שחרורו המלא.

אחד הקטעים המרעידים את הלב ברשימת המאסר שכתב הרבי הרי"צ (רבי יוסף-יצחק שניאורסון) מליובאוויטש, לאחר שחרורו ממאסרו, הוא הרגע שהחליט להניח תפילין תוך כדי הליכה אחר השומר שהובילו אל תאו. הרבי הניח את התפילין שלי"ד ולא הספיק להניח את התפילין של-ראש, ואז הבחין השומר במעשיו ודחפו הצידה, "מקום שם סולם ברזל הולך מטה". הרבי נפל מכל המדרגות והוא מודה לה' על שלא שבר יד או רגל.

שמונים שנה היה אפשר רק לשער איך נראה מבנים בית-הסוהר האימתני 'שפולרקי', השוכן בטבורה של לנינגרד (כיום פטרבורג), וכיצד נראים המדרגות וסולמות הברזל שהרבי מתאר בימנו. עכשיו, בפעם הראשונה, הציבור כולו יכול להציץ פנימה, לתוך אחד המקומות המסמלים יותר מכול את אימי המשטר הקומוניסטי, הכלא שדיי היה בהזכרת שמו להטיל אימה ופחד.

רט תעודה היסטורי

ביום חמישי הבא, י"ב בתמוז, ב'אולם הספרנים' שבמרכז מוסקווא, יוקרן בפעם הראשונה סרט תעודה היסטורי, שמתאר את פרשת מאסרו וגאולתו של אדמו"ר הרי"צ. רואים את פלוגת שוטרי הג'פאו המתפרצת לבית הרבי, מחוללת שם מהומה, ולאחר מכן מובילה את הרבי ל'שפולרקי'.

המצלמה מוסיפה ללוות את הרבי גם ברגעים הדרמטיים של בואו בשערי הכלא, בחקירה ועוד.

כשיש התערבות מגבוה

"הדבר היה כרוך בקשיים לא-מעטים", אומר הרב קוגן. כל פניותיו להנהלת ה'שפולרקי', בית-כלא פעיל גם עתה, לצלם בתוך הכלא עצמו – נענו בלאו תקיף. "נדרשה התערבות מגבוה של משרד-הפנים וברוך ה' הצלחנו", הוא אומר. ההוראה מגבוה ריכזה את הנהלת הכלא, שאף נענתה לבקשת במאי הסרט, ופתחה את שערי הכלא

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

לחזרת הש"ץ דרושים תשעה עונים דווקא. לפי הילקוט יוסף, באי"ן ברירה אפשר להסתפק גם כאן בשישה עונים. בקריאת התורה צריך דווקא תשעה שומעים. יש פוסקים יחידים הסבורים, שכדי שתפילה תיקרא 'תפילה בציבור' צריך דווקא שכל העשרה יתפללו יחד. ויש הדנים בזה גם בעניין קריאת התורה. אם החזן התחיל לומר קדיש, קדושה או חזרת הש"ץ בעשרה כדון, ויצאו מקצתם – יסיים מה שהתחיל, ובחזרת הש"ץ – עד קדיש תתקבל (ועד בכלל). אבל אם נשארו פחות משישה אנשים, לא ימשיך. לקהל אסור לצאת אם לא נותרו עשרה.

מקורות: רמב"ם פ"ח מהל תפילה ה"ד, וס"מ שם. רמב"ן ו"ן מגילה ה"א, ש"ע נה"ב, ס"א, מ"א ד ועוה"ש י"ד. ש"ע אדמו"ר הזקן נה"ד, נ"ד, נ"ד, נ"ד, נ"ד. משנה ברורה צ"ח; ביה"ל ר"ס קמ"ג, ובס"י קמ"ב ד"ה ולקרות. כה"ח נה"מ. שערי הלכה ומונהג או"ח ח"א סי' ס"ז וח"ה סי' י"א. שו"ת אגרות משה או"ח סי' כח"ל ושי"ג. יביע אומר ח"ח או"ח סי' י"ד. ילקוט יוסף ח"א עמ"י רפ"ז ושי"ג. ש"ע הקצץ פכ"א הע' 22 ושי"ג.

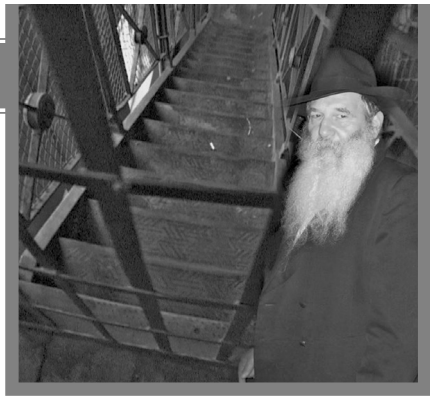
כמה צריך למניין

שאלה: כמה אנשים דרושים כדי לומר דברים שבקדושה בציבור?

תשובה: השאלה מתחלקת לשתיים: כמה אנשים המחוייבים בדבר, שטרם שמעו חזרת הש"ץ וכדומה, נחוצים כדי לומר זאת בציבור; וכמה מתוך המניין חייבים לענות (אמן וכדומה), או לפחות להאזין, כדי שהאמירה תיקרא 'בציבור'.

חיוב: קדיש וברכו אפשר לומר אפילו בשביל אדם אחד שלא שמע אותם. כדי לחייב חזרת הש"ץ, לרוב הפוסקים, דיי בשישה אנשים מתוך המניין שהתפללו בלחש, וכן דיי בשישה שלא שמעו קריאת התורה כדי לקרוא בעבורם בתורה, אף שהשאר כבר שמעו.

ביצוע: לאמירת קדיש, קדושה וברכו דרושים תשעה שומעים, אבל דיי בשישה עונים (על-פי כף-החיים יש לדאוג לכתחילה גם בקדיש וברכו לשמונה עונים); אך

הרב קוגן על רקע סולם הברזל שאליה נדחף הרבי

באמצע הלילה, כדי שצילום רגע המאסר יהיה אותנטי ככל-אפשר.

לרב קוגן (61) העיר לנינגרד איננה זרה כלל וכלל. הוא נולד וגדל בה, וכונה בשלב מסוים 'הצדיק מלנינגרד'. בשנת תשמ"ז זכה לעלות ארצה עם משפחתו. דמותו החסידי, כפי שנחשפה להמוני מקבלי פניו בארץ, עוררה אז השתאות רבה. ארבע שנים אחר-כך חזר לרוסיה בשליחות הרבי, כדי לסייע בהצלת הקבוצה הראשונה של 'ילדי צ'רנוביל' והעלאתה ארצה. מאז הוא שם: רב, שוחט, וגם שותף להפקת הסרט המיוחד במינו, שבוודאי יעביר רטט של התרגשות בלב המוניים.

גיליונות

שיחת השבוע

בעברית וברוסית

מופצים בכל רחבי ארה"ב

להזמנות ולפרסום אנא פנו:

917-892-4908

sh-usa@chabad.org.il

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש. גם כיום ניתן לעלות ולהשתתף על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

למבצעים מיוחדים בקרו באתר בעברית
www.
SKY2000
.com

SKY 2000 TRAVEL

ותק ונסיון
שירות אישי
מחירים ללא תחרות
הנהלה חבדי"ת
מחנות בטיחות לישראל
הבאת לפסח
\$899
ניו יורק-ישראל
212.599.3333
60 E. 42 st. #712, NY, NY 10161

Levi Hartman
לוי הרטמן

Office: 718-871-8282 x128

Cell: 646-335-8818

Fax: 718-633-0499

www.levifunding.com

3910 14th Ave. Brooklyn NY 11218

דובר עברית

סופר סת"ם · HaSofer
RABBI MOSHE KLEIN
משה הלוי קליין
321 Kingston Avenue
718-221-2222

www.esofer.com
A HaSofer Company